Dinsdag, 28 April 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3586

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Russisch offensief in Lapland.

Franse kruisers arriveren te Madagascar.

Keulen in de nacht het hoofddoel van de Raf.

Roosevelt zendt een program van 7 punten aan het Congres.

COMMENTAREN OVER DE REDE VAN HITLER.

„Times" zeide in een hoofdartikel: „Indien Hitlers rede van gisteren kan worden genomen zoals zij is, dan is zij zeer bemoedigend voor de Verenigde Landen.

Zijn waarschuwing, dat, indien Duitsland thans verliest, het zijn uitroeiïng kan zijn, is geen verklaring van een veroveraar tot een volk van mensen, die zichzelven als veroveraars beschouwen; het is de roep van een leider in het defensief".

De „Herald Tribune" commentarieerde over Hitlers eis om macht: „Men kan niet ontsnappen aan de suggestie, dat er óf ontevredenheid óf mislukking is in kringen, die te hoog zijn om te worden behandeld met de gewone methoden van concentratiekampen en zo hoog is de spanning van het volk en de onrust, dat het aan te raden valt de kleur van een wetgevend lichaam te zoeken voor een drastische actie binnen de „monolietische" staat. De gehele episode is vreemd. Men kan er niet veilig iets uit afleiden. Doch indien het iets betekent, dan kan het misschien slechts nieuwe, misschien verreikende spanningen betekenen binnen het nazie-Imperium en onder het Duitse volk" (New York, (AP) 27.4).

DUITSE VOLK VERBAASD.

Britse berichten uit Bazel zeiden, dat de Berlijnse correspondent van de „National Zeitung", die commentaar levert op Hitlers rede, zegt, dat het Duitse publiek verbaasd is over de eisen voor zulke verstrekkende machten. De rede werd beschreven als de „scherpste oproep, die ooit gedaan is aan het Duitse volk".

De Berlijnse correspondent van de „Basler Nachrichten" zeide, dat Berlijn verrast is, dat Hitler zweeg over de vroegere Duitse successen en dat zijn gebruikelijke voorspelling over de loop der gebeurtenissen ontbrak (Londen, (AP) 27.4).

COMMENTAAR VAN CORDELL HULL OP HITLERS REDE.

Staatssecretaris Cordell Hull zeide, dat het eruit ziet alsof Hitler een wanhopig inzicht begint te krijgen in de kansen van Duitsland in de oorlog. Commentaar leverend om de rede van den Führer in de Rijksdag, zeide Hull, dat het een tamelijk dolzinnige toespraak was voor een haastig vergaarde groep van autoriteiten. Hull zeide, dat de manier van de dringende bijeenkomst zelf de vraag had opgeworpen hoe wanhopig Hitler de toestand moet inzien.

Hieraan kan ook het feit worden toegevoegd, dat Hitler nogmaals het noemen van de datum der beloofde Duitse overwinning heeft uitgesteld. In verband hiermede vroeg Cordell Hull zich af hoevele malen mij het nog zou moeten uitstellen. De Staatssecretaris weigerde commentaar te leveren op de berichten, dat de Franse Ambassadeur in Washington opdracht heeft gekregen te protesteren tegen het landen van Amerikaanse troepen op Nieuw Calidonië, het Franse eiland in de Stille Oceaan, dat thans onder toezicht staat van de Vrije Franse strijdkrachten. Tot de vroege namiddag maakte Henry Haye nog geen afspraak met het State Department (Washington, (AP) 27.4).

WAT ITALIË DENKT VAN HITLERS REDE.

Italiaanse nieuwsbladen interpraeteerden Hitlers rede als een aankondiging van een nieuw offensief van de as. De „Popolo di Roma" zeide: „Elke keer als de Führer zelf sprak in de Rijksdag werd later bewezen, dat het een aankondiging was van beslissend belang". „Il Messagero" noemde de rede: „De plechtige bekendmaking van grote campagnes, die gedurende de volgende maanden zullen worden ondernomen" (Rome, (AP) 27.4).

LEAHY NEEMT AFSCHEID.

De Noordamerikaanse Ambassadeur William D. Leahy, die naar Washington werd teruggeroepen voor consultaties, kreeg een hartelijk vaarwel van Pétain. Zij spraken 25 minuten lang en vervolgens begeleidde Pétain Leahy persoonlijk naar de lift in het Hotel du Parc. Zij schudden verschillende malen elkaar warm de hand vóór Leahy's vertrek. Leahy zal morgen afscheid nemen van Darlan en Laval ontmoeten als een formaliteit alvorens te vertrekken (Vichy, (AP) 27.4).

DE U.S.A. TROEPEN OP NIEUW CALEDONIË.

C. Yates McDaniel seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië. Het landen van Noordamerikaanse strijdkrachten op het Vrije Franse eiland Nieuw Caledonië, hetgeen op Zaterdag werd bekend gemaakt, werd door waarnemers gezien als een maatregel, welke tot doel heeft een Japanse expansie naar het Oosten te beletten of een mogelijke aanval op Nieuw Zeeland. Gemeld wordt, dat de Japanners schepen, manschappen, voorraden en vliegtuigen concentreeden in de Marshall-eilanden in voorbereiding voor een nieuwe operatie. In geval van een Japanse aanval naar het Zuid-Oosten van de Marshall-eilanden uit zal een beroep worden gedaan op de Noordamerikaanse vloot om een belangrijke rol te spelen.

Sommige waarnemers zagen de mogelijkheid van gevaar voor een directe aanval op Australië, gelijk tot uitdrukking werd gebracht door den Australischen Minister van Oorlog Francis Forde in een verklaring te Canberra, waarbij hij zijn landgenoten waarschuwde voor een invasie.

Forde zeide: „Hoewel er een enorme verbetering is in de plaatselijke defensies, is Australië nog nog niet uit de bossen en zou het elk ogenblik weerstand kunnen bieden aan een Japanse aanval."

De gronden voor Forde's commentaar over de verbetering van Australië's defensies werd gezien in de ontvangst, die bereid werd aan het eskader van 24 Japanse bommenwerpers, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, dat Darwin op Zaterdag voor de eerste maal na drie weken aanviel. Het Geallieerde communiqué zeide, dat 8 vijandelijke bommenwerpers en 3 gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten.

Semi-officiële inlichtingen zeiden, dat Noordamerikaanse vliegers zorg droegen voor alle vliegtuigen, die vernield werden. Officieus werd gezegd, dat de slag van Darwin de meest succesrijke was, die tot nu toe boven Australië werd gevochten. De aanvallers bleven op zulke grote hoogte, dat hun mikken onzuiver was en de bommen van 500 pond, die zij wierpen, veroorzaakten geringe schade aan hun voornaamste object, het vliegveld. Port Moresby op Nieuw Guinea werd op Zaterdag gebombardeerd en gisteren opnieuw, doch de schade aldaar is eveneens licht. (Het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië, (AP) 27.4).

BEZETTING NIEUW CALEDONIË GEEN PRECEDENT.

Ofschoon niemand in de Verenigde Staten enige illusie koestert omtrent het karakter, de aard en de richting der nieuwe regering te Vichy, toont het Gouvernement te Washington toch een tendenz van grote voorzichtigheid ten aanzien van de Franse bezittingen op het Westelijk Halfrond. De landing van Amerikaanse troepen op Nieuw Caledonië is hartelijk begroet in de Verenigde Staten, doch deze daad mag niet worden beschouwd als een precedent voor gelijke actie op het Westelijk halfrond, want Nieuw Caledonië stond onder het régime der Vrije Fransen.

Niettemin gaat een deel der Amerikaanse pers voort actie tegen de Franse bezittingen te eisen: de „New York Herald Tribune" schrijft: „Het is van het grootste belang, dat Lavals hulp aan Hitler en Japan, welke vorm deze ook mogen aannemen, de tegenstanders van de as niet voor onverwachte onaangename feiten stelt. Laval maakte zijn misdadige bedoelingen duidelijk genoeg: alleen veilig handelen is hem aan zijn woord te houden en zoveel mogelijk van zijn agenten — of dat nu gouverneurs, generaals of admiraals zijn — in verzekerde bewaring te stellen" (Washington, G.P.D. 28.4).

NOORDAMERIKAANSE TORPEDOJAGER TOT ZINKEN GEKOMEN NABIJ KUST VAN FLORIDA.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit.

„1. Atlantische kust: De Noordamerikaanse torpedojager „Sturtevant" van de Wereldoorlog kwam tot zinken nabij de kust van Florida door een onderwater-ontploffing.

2. Het verlies aan mensenlevens is gering en het grootste deel van de bemanning bereikte de haven veilig.

3. De naaste verwanten van hen, die verloren gingen, worden gewaarschuwd.

4. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 27.4).

BIJ DE VLUCHTEN VAN DE RAF.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Royal Airforce heden 10 Duitse gevechtsvliegtuigen heeft neergeschoten bij offensieve patrouille-vluchten over Noord-Frankrijk. De Britten verloren 2 bommenwerpers en 9 gevechtsvliegtuigen gedurende de tochten, die werden uitgevoerd door een grote strijdmacht van Boston bommenwerpers en bommendragende Hurricanes (Londen, (AP) 27.4).

HOPONG IN BIRMA DOOR CHINEZEN HEROVERD.

Generaal Stillwells Chinese leger in Birma maakte bekend, dat het Hopong heroverde en alzo het voordeel heeft vergroot van zijn positie voor het beschermen van Mandalay uit het Zuid-Oosten (Tsjungking, (AP) 27.4).

GEVECHTEN IN CHINA.

Chinese legerberichten zeiden, dat Chinese aanvallen op Japanse posities in de Oostelijke Chinese provincies Tsjekiang en Anhwei op honderden mijlen achter de meest vooruitgeschoven Japanse linies belangrijke schade veroorzaakt hebben. De Japanse vrees, dat de Chinezen luchtbases in deze provincies zullen vestigen op zulk een afstand van de grote Japanse steden, dat deze binnen het bereik van bommenwerpers zouden komen, heeft er de laatste tijd intensieve operaties doen ontstaan. Een mobiele Chinese afdeling zou 4 dagen geleden een stad in het Noorden van Tsjekiang hebben omsingeld en alle Japanse fortificaties in de buitenwijken hebben vernield. Japanse troepen, die Tsjisitu in het Westen van Tsjekiang aanvielen, zouden zijn afgeslagen na een gevecht in de nacht. De Chinezen zeiden, dat zij een Japans detachement uiteensloegen, dat de rivier Funtsjun poogde over te steken in het Oosten van de provincie Tsjekiang na een artillerie-spervuur te hebben gelegd nabij de havenstad Tungliu aan de rivier Yangtze. Japanse troepen vielen nabijzijnde Chinezen aan, die eerst grond afstonden, doch later een tegenaanval deden om de oorspronkelijke posities te herwinnen (Tsjungking, (AP) 27.4).

ALLE 5 NEERGESCHOTEN.

Het Chinese Hoofdkwartier in Birma maakte bekend, dat vliegers van de Amerikaanse Vrijwilligersgroep op Zaterdag 5 Japanse vliegtuigen ontmoetten nabij Loilem en alle 5 neergeschoten zonder verlies voor zichzelven (Tsjungking: (AP) 27.4).

JAPANSE TROEPENCONCENTRATIES UITEENGESLAGEN.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelt mede, dat artillerievuur van het belegerde Corregidor Japanse troepenconcentraties heeft uiteengeslagen op het nabijliggende Bataan-schiereiland in de Philippijnen. Ook werd een aantal vrachtauto's in brand gezet (Washington, (AP) 27.4).

JAPANNERS NEMEN LOILEM IN BIRMA EN TREKKEN VERDER.

Het Chinese communiqué zeide, dat een Japanse colonne Loilem in het Oosten van Birma op Vrijdag is binnengetrokken en sedertdien 75 mijl verder naar het Oosten is voortgerukt (Tsjungking, (AP) 27.4).

VICHY ERKENT DE SLOWAAKSE REPUBLIEK.

De Duitse radio maakte bekend, dat de Vichy-Regering de Slowaakse Republiek erkend heeft (Londen, (AP) 27.4).

RUSSEN VEROVEREN BOROK.

De Russen veroverden Borok op 20 mijl ten Zuid-Westen van Novgorod, waardoor zij de spoorwegverbinding doorsneden tussen het Duitse garnizoen te Novgorod en de resten van het gevangen 16e Duitse leger te Staraya Russa. Waarnemers zeiden, dat de Duitse positie ten Noorden en Zuiden van het Ilmenmeer zijn geflankeerd en hun verbindingen met het achterland worden bedreigd (Londen, (AP) 27.4).

VOORSTEL VAN ROOSEVELT VOOR BESTRIJDING STIJGING IN LEVENSKOSTEN.

In een boodschap, welke President Roosevelt zond aan het Congres, stelde hij voor de lonen en salarissen van individuelen te stabiliseren als deel van het program van 7 punten, dat tot doel heeft de stijging in de levenskosten te bestrijden.

De boodschap omvatte een plan van de Administratie om de nationale economie over te schakelen naar de toestanden in oorlogstijd. De President stelde zware belastingen voor, het houden van persoonlijke en gemeenschappelijke winsten op redelijke hoogten, het stabiliseren van prijzen, welke van boeren verkregen worden, het afraden van inkopen op crediet en op afbetaling, het rantsoeneren van alle belangrijke schaarse artikelen en het stimuleren van het aankopen van oorlogs-andelen.

Roosevelt zeide, dat er duidelijke redenen zijn om elke stap te nemen, die nodig is om een stijging van de levenskosten te voorkomen, die reeds 15% zijn toegenomen sedert 1939 en die volgens hem nog met 80 of 90 procent zouden kunnen toenemen binnen de volgende een of twee jaar, tenzij maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen.

Roosevelt somde de volgende doeleinden op voor het Congres:

1) Houd de persoonlijke en gemeenschappelijke winsten op een redelijk peil; „redelijk" uit te leggen als op een laag niveau.

2) Houd op met het doen opkronkelen van de levenskosten. Wij moeten maximumhoogten vaststellen voor prijzen, welke consumenten, wederverkopers, groothandelaars en fabrikanten voor de dingen betalen, die zij kopen; en grenzen voor de huur van woningen in alle gebieden, die onder invloed staan van oorlogsindustrieën.

3) Houd op met het doen opkronkelen van de levenskosten. Wij moeten de vergoeding stabiliseren, die enkelingen voor hun werk verkrijgen.

4) Om de levenskosten te beletten omhoog te kronkelen, moeten wij de prijzen stabiliseren, die door de landbouwers verkregen worden voor de producten van hun gronden.

5) Om te beletten, dat de levenskosten omhoog kronkelen, moeten wij alle burgers aanmoedigen bij te dragen aan de kosten om deze oorlog te winnen door oorlogs-aandelen te kopen met hun verdiensten in plaats van die verdiensten te gebruiken om artikelen te kopen, die niet noodzakelijk zijn.

6) Om te beletten, dat de levenskosten omhoog kronkelen, moeten wij alle belangrijke artikelen rantsoeneren, waaraan er een schaarste heerst, zodat zij eerlijk kunnen worden verdeeld onder de consumenten en niet slechts in overeenkomst met het financiële vermogen om er hoge prijzen voor te betalen.

7) Om te beletten, dat de levenskosten omhoog kronkelen, moeten wij het kopen op crediet en termijnen afraden en het afbetalen van hypotheken en andere obligaties aanmoedigen; want dit bevordert het sparen, belet het overvloedig kopen en draagt bij aan het bedrag, dat beschikbaar is voor crediteren voor het kopen van oorlogs-aandelen.

Roosevelt zeide tot het Congres: „Indien de vereiste doeleinden niet bereikt worden en indien de levenskosten nog erg stijgen, zal ik hiervan aan het Congres mededeling doen en vragen om een extra-wet, die nodig mocht blijken.

Roosevelt zeide, dat gedurende de oorlog, „geen Amerikaanse burger een zuiver inkomen behoort te hebben nadat hij belastingen heeft betaald van meer dan 25.000 dollar per jaar." Ook verklaarde hij, „dat het niet te verdedigen is, dat zij, die grote inkomsten hebben van staats- of plaatselijke obligaties immuun zijn voor belasting, terwijl wij in oorlog zijn." Hij drong erop aan, dat de Staats- en Gemeentelijke pandbrieven op zijn minst onderhevig zouden zijn aan extrabelastingen. De President maakte tegenwerpingen tegen het opheffen van de 40-urige werkweek, welke voorziet in de betaling van overtijd voor hen, die langer dan 40 uren per week werken. Hij zeide, dat de opheffing van de overtijdvoorwaarden zou betekenen een vermindering in de lonen, terwijl zo goed als alle werklieden in de oorlogsindustrieën in feite belangrijk meer dan 40 uren per week arbeiden (Washington, (AP) 27.4).

COMMANDANT OVER ALLE STRIJDKRACHTEN OP IJSLAND.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat Majoor Generaal Charles Bonesteel, Commandant van de Noordamerikaanse troepen op IJsland, het commando heeft overgenomen over alle strijdkrachten van de Verenigde Landen op IJsland (Washington, (AP) 27.4).

ENKELE VRAGEN VAN GANDHI

Gandhi schreef in zijn nieuwsblad „Harijan", dat de Noordamerikaanse militaire bijstand aan Indië tenslotte „uitloopt op een Noordamerikaanse invloed, indien niet een Amerikaanse heerschappij gevoegd bij de Britse."

Gandhi zeide verder: „Wij hebben genoeg buitenlandse gevangenen. Nu hebben wij de belofte van een nooit ophoudende stroom van soldaten uit Amerika en mogelijk uit China. Ik moet toegeven, dat ik niet op deze gebeurtenis kan neerzien met gelijkmoedigheid. Kunnen niet voldoende soldaten worden geoefend uit Indië's milioenen? Zullen zij niet evengoed gevechtsmateriaal maken als enige anderen in de wereld? Waarom dan vreemdelingen?" (Ahmedabad, Brits Indië, (AP) 27.4).

MOLOTOV ZENDT EEN NIEUWE NOTA.

De radio van Moskou zeide, dat de Russische Commissaris van Buitenlandse Zaken, Vyacheslaff Molotov, een tweede nota gezonden heeft aan de landen, die in de U.S.S.R. vertegenwoordigd zijn, waarin nog meer „Duitse wreedheden" in Rusland worden genoemd (Moskou, (AP) 27.4).

FINSE GENERAAL GEDOOD.

Het is bekend gemaakt, dat de Finse Majoor Generaal Wiljanen in de strijd gedood is (Helsinki, (AP) 27.4).

PREMIER TOJO VERMAANT HET JAPANSE VOLK.

Volgens de Japanse radio, zou Premier Hideki Tojo in een redevoering gezegd hebben, dat ondanks de Japanse successen, „de oorlog nog steeds gestreden moet worden. De verwikkelingen van de laatste tijd tonen aan, dat de Verenigde Staten en Groot Brittannië gedwongen zijn geworden tot roekeloze activiteiten, door hun nederlagen in de Stille Oceaan".

Hij ging niet verder in op deze verwikkelingen, maar Domei weet te beweren, dat de zinsnede in verband kon worden gebracht met de aanval op Japan. „De komende phase van de oorlog," aldus Tojo, „zal een ware beproeving zijn voor het Japanse volk en zal de innigste eenheid des volks eisen.

Het Japanse volk moet steeds beseffen, dat het midden in een grote oorlog staat. Zelfs wij die achter de linies zijn, moeten van dezelfde gedachte zijn als de troepen aan het front en ten volle bereid zijn, het hoofd te bieden aan elke aanval op Japan zelf om zodoende de operaties van onze mannen aan het front te helpen. Met onveranderlijke vastbeslotenheid moeten wij doorzetten naar de uiteindelijke overwinning terwijl wij de Anglo-Amerikaanse invloed totaal vernietigen" (Tokio, (AP) 27.4).

Het nieuws van vandaag.

De commentaren op Hitlers rede zijn niet van de lucht. Van Washington tot Londen is men van mening, dat er iets verkeerd is in Duitsland. Cordell Hull, de Noordamerikaanse Staatssecretaris, is zelfs van mening, dat Hitler de toestand wanhopig inziet (blz. 1). Het commentaar van de Royal Airforce op de bedreiging van Hitler, dat hij represailles zal nemen, bestaat uit voortgezette bombardementen op de bezette gebieden en Duitsland. In de afgelopen nacht waren het weer Keulen, het Rijnland, de Duitse vlootbasis in de Trondheim Fjord, de dokken te Duinkerken en de vliegvelden in de Lage Landen. 17 Britse vliegtuigen gingen verloren bij deze uitgebreide operaties (blz. 3).

Op het eiland IJsland in de Noord-Atlantische Oceaan kreeg de Noordamerikaanse Majoor Generaal Charles Bonesteel het commando over de Geallieerde strijdkrachten. Hij volgde den Britsen Majoor Generaal S. Osborne Curtis op. Volgens bekendmaking van Henry Lewis Stimson, den Noordamerikaansen Secretaris van Oorlog, zullen de Britse troepen het eiland verlaten zodra dit gelegen komt. Wel een bewijs, dat het aantal Noordamerikaanse troepen in IJsland en Ierland belangrijk is toegenomen (blz. 1).

De Noordamerikaanse Ambassadeur William D. Leahy neemt afscheid in Vichy vóór zijn vertrek naar Washington om verslag uit te brengen. Het afscheid van Pétain was wel erg roerend en de oude man wilde de hand van den Amerikaan bijna niet loslaten. Wellicht voelt hij, dat dit de laatste hand was, die hem steunde tegen de Duitsers. Leahy nam ook afscheid van den sinisteren Pierre Laval. Deze zal de Amerikaanse hand echter niet zo innig gedrukt hebben. Hij vat liever de Duitse...... (blz. 1). Intussen arriveren Franse kruisers te Madagascar, het Franse eiland nabij de Oostkust van Zuid-Afrika in de Indische Oceaan. Vichy ontkent de aankomst van een Japanse missie op het eiland (blz. 3).

In Lapland zijn de Russen in het offensief en hebben belangrijk voortgang gemaakt. Een telegram vergelijkt het Russische offensief met dat van de Russisch-Finse oorlog, waarbij een einde werd gemaakt aan de Finse weerstand (blz. 3).

Als erkenning van de Russische successen ontsloeg Hitler in zijn woede den Duitsen Generaal Engelbracht aan het commando aan het Finse front (blz. 3).

Curaçao.

DAGORDER. ALGEMEEN MILITAIR COMMANDO.

CURAÇAO.

NO. 2067.

De Kapitein ter Zee: Oudst Aanwezend Zeeofficier: Algemeen Militair Commandant in het Gebiedsdeel Curaçao; maakt bekend, dat: bij Koninklijk Besluit van 9 April 1942 No. 18 de Militaire Willemsorde is toegekend aan de Marine Luchtvaartdienst wegens: in de strijd tegen Japan van het ogenblik der oorlogsverklaring op 7 December 1941 af bij voortduring en zonder uitzondering uitmuntende diensten en uitstekende daden verricht bij verkenningen, bombardementen, onderzeebootbestrijding, mijnenleggen en convoyeren tegen een overmachtigen vijand, waarbij allen hun uiterste krachten en velen hun leven hebben gegeven in onophoudelijke luchtgevechten en bij het toebrengen van grote verliezen aan den vijand.

CHINESE CONSUL GENERAAL KOMT.

Hedenmiddag zal de Chinese Consul Generaal uit Cuba op Curaçao aankomen. Op Aruba heeft zich een commissie van Chinezen gevormd ter begroeting van den Consul Generaal op zijn doortocht naar Curaçao.

Gisteren kwam een speciale commissie van 6 Chinezen uit Aruba alhier aan, om zich met dit conflict bezig te houden.

Van Arubaanse zijde bestaat er zeer veel belangstelling voor de Chinese quaestie.

REPRODUCTIES VAN JOEP NICOLAS.

„Life" van 6 April jl. — gisteren hier aangekomen — bevat een viertal prachtig gekleurde reproducties van door Joep Nicolas vervaardigde gebrandschilderde ramen: Palmzondag, het Laatste Avondmaal, de Kruisiging, de Opstanding.

Het begeleidend artikeltje zegt, dat Joep Nicolas 36 soortgelijke ramen uitvoerde voor een Presbyteriaanse kerk te Cleveland. De ramen zijn uitgevoerd met toepassing van zo weinig mogelijk lood, dat thans moeilijk te krijgen is. De kleurendruk-reproducties zijn voortreffelijk.

QUITANTIEZEGELS.

Men schrijft ons:

Van bevoegde zijde wordt ons medegedeeld, dat menigeen nog steeds de mening toegedaan is, dat het zg. quitantiezegel van vijf cent alleen verschuldigd zou zijn bij kwijting gegeven op wat in de wandel als een quitantie bekend staat. Dit is echter onjuist. Door deze onjuiste opvatting komt ongewild menig braaf burger in conflict met de volgende bepaling voorkomende in de Zegelverordening:

„Aan een belasting van vijf cent zijn onderworpen alle in onderhandse vorm opgemaakte onderhandse geschriften, bevattende niets anders dan de erkenning door of namens den schuldeiser van het geheel of gedeeltelijk te niet gaan van ene geldschuld, onverschillig in welke vorm overigens die stukken zijn opgemaakt, al ware het in die van berichten of brieven."

Men lette dus op of een geschrift al dan niet aan het zg. quitantiezegel van vijf cent onderworpen is.

JEUGD-LEIDSTERS GEINSTALLEERD.

Zondagmiddag omstreeks 16 uur had er in de kapel van het Sint Martinus gesticht de installatie plaats van een 12-tal K.J.M.- en Zonnekinderen leidsters. Deze eenvoudige plechtigheid werd onder het Lof verricht door Z.H.E. den Apostolisch Vicarius.

DE LICHTINSTALLATIE VAN DE KERK OP JAN DORET.

Sedert geruime tijd had de aardige kerk van Jan Doret en ook de pastorie en het zusterhuis geen electrisch licht meer. Op verschillende wijze was reeds getracht de electrische installatie weer in orde te krijgen, maar het mocht niet lukken. Tot eindelijk de Heer J. H. A. Brandt, de jonge en energieke leraar van de R.K. Ambachtsschool de zaak eens kwam bestuderen. En hij was het, die er in slaagde alles weer in orde te krijgen.

Nu is er weer licht op het parochiecomplex. En zodra de verduistering wordt opgeheven, zullen de parochianen weer kunnen genieten van een perfecte verlichting.

25 SCHIPBREUKELINGEN OP BONAIRE AANGEKOMEN.

Vijf en twintig schipbreukelingen van een Amerikaans schip, dat in de Caraïbische Zee door een duikboot is getorpedeerd, zijn op Bonaire aangekomen. Er bevond zich geen enkele zwaar-gewonde onder hen. Hedenmorgen zijn zij per vliegtuig op Curaçao gearriveerd, waar hun hulp en onderdak zal worden verschaft.

VOORZIENINGEN VOOR DE HEFFING VAN BELASTINGEN.

Aan de „Memorie van Toelichting" van de „Landsverordening houdende voorzieningen met betrekking tot de heffing van winst-, inkomsten- en successiebelasting in verband met de oorlogstoestand" ontlenen wij het volgende:

De in Mei 1940 voor Nederland ingetreden oorlogstoestand en de daarvan een gevolg zijnde verbreking van de verbinding tussen Curaçao en het moederland hebben met betrekking tot de heffing der winst-, inkomsten en successiebelasting moeilijkheden doen ontstaan. De omstandigheid toch, dat belanghebbenden niet over winst, inkomen of vermogensbestanddelen kunnen beschikken, is, zoals bekend, geen beletsel om deze in bedoelde heffingen te betrekken, een standpunt, dat volkomen logisch is, omdat in het kader van het gehele belastingstelsel het moment der geconstateerde financiële mutatie de boventoon voert ongeacht het ogenblik, waarop die werkelijkheid wordt. Uiteraard veronderstelt dit standpunt, dat met redelijke mate van zekerheid kan worden voorzien, wanneer en in hoeverre die werkelijkheid zich zal voordoen. Ontbreekt echter alle mogelijkheid zich daaromtrent een oordeel te vormen, dan schijnt het geboden van belastingheffing af te zien, hetzij voorgoed, hetzij totdat de omstandigheden veroorloven tot dat inzicht te geraken.

Met betrekking tot de opbrengsten uit opgemelde heffingen doet zich sedert 10 Mei 1940 de omstandigheid voor, dat de beschikkingsmacht van den rechthebbende voor onbepaalde tijd is opgeheven. Het komt juist voor de betrokken opbrengsten in de oorlogsjaren definitief buiten de belasting te stellen, onder voorbehoud om later, wanneer bekend zal zijn of en in hoeverre opbrengsten zijn genoten, voor zover nodig nadere fiscale voorzieningen te treffen. Van hetgeen alsdan bekend zal zijn, zal de aard van de te treffen maatregelen afhangen.

Aangezien het uiteraard niet wel doenlijk is voor alle opgekomen baten na te gaan welk het tijdstip is na hetwelk kan worden aangenomen, dat deze niet meer konden worden gerealiseerd, ook al omdat individuele inzichten omtrent beleggingen of overmaken van gelden hierbij een overwegende rol spelen, moet een datum worden gekozen na dewelke mag worden aangenomen, dat realisatie onmogelijk was. Als zodanig zou het tijdstip van 10 Mei 1940 t.w. dat van de inval in Nederland niet bruikbaar zijn, aangezien ook over baten, welke slechts korte tijd daarvóór zijn opgekomen, in de regel door de onverhoedse inval van den vijand niet meer de beschikking is kunnen worden verkregen.

Andererzijds echter behoort de in dit verband aan te merken datum ook weder niet te ver vóór het tijdstip van 10 Mei 1940 te worden gekozen, willen niet te veel opbrengsten, welke alsnog op regelmatige wijze zijn toegevloeid, aan de belastingheffing worden onttrokken. Deze overwegingen hebben geleid tot het leggen van een vaste scheidslijn met de ingang van 1 Mei 1940. Daarbij is niet voorbijgezien, dat aldus ook werkelijk verkregen voordelen, t.w. die, welke zijn genoten in de periode van 1 tot 10 Mei 1940 en waarover alsnog metterdaad is beschikt, buiten de belastingheffing over het jaar waarin die datum valt, worden gelaten, doch het komt het Bestuur voor, dat daarin, indien eenmaal over de gehele linie een bepaalde datum als beslissend tijdstip is gekozen, dient te worden berust.

Indien een erflater bezittingen in Nederland had, heeft de bevoordeelde vrijwel nimmer de directe beschikking over het hem toekomende, integendeel is daar veelal geruime tijd mede gemoeid. Het zou daarom onbillijk zijn de grens voor deze heffing ook bij 1 Mei 1940 te trekken. Het Bestuur is van oordeel, dat een termijn van zes maanden vóór de fatale datum van 10 Mei 1940 redelijk is, dat is dus in casu 10 November 1939. De restrictie in het artikel gemaakt bij wel bewezen ter beschikking krijgen na die datum is algemeen gesteld en overkapt voldoende voorkomende gevallen van spoediger afwikkeling.

De verordening betreft één belasting ten aanzien der winst- en inkomstenbelasting t.w. in het jaar, waarin 1 Mei 1940 valt en een regeling voor één jaar voor de succesbelasting.

Dit impliceert, dat de werkingssfeer telkenjare verlengd dient te worden zolang de huidige tijdsomstandigheden voortduren. Het Bestuur heeft gemeend, dat deze methode beter is dan een vaststelling tot wederopzeggens toe, omdat in verband met de meer gecompliceerde aard van de te regelen materie het beter geoordeeld werd telkenjare zowel de noodzaak van de regeling zelf als van de eventueel daarin ter aanpassing aan de alsdan geldende omstandigheden aan te brengen wijzigingen opnieuw in beschouwing te nemen.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.11 uur. Zij eindigt morgenochtend om 5.49 uur.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

Raad van Advies te Londen.

Over het feit, dat er in de Raad van Advies slechts één afgevaardigde zal worden benoemd door elk Westindisch gebiedsdeel is hier nog niet geschreven. Gesproken wel. In Suriname heeft het blad „De Surinamer" (r.k.) de quaestie onder de loupe genomen. In de editie van 20 April jl. schrijft het blad:

Uit een perstelegram, Zaterdag in ons blad afgedrukt, blijkt, dat de instelling van de buitengewone raad van advies, waarover hier reeds eerder officieel mededeling was gedaan, bij K. B. van 31 Maart jl. is afgekondigd door de Regering te Londen.

Radio Oranje heeft het staatsstuk de afgelopen week bekend gemaakt, waardoor wij weten, dat het 16 artikelen telt. Daarbij werd aangekondigd, dat Prof. Gerbrandy er nog een uiteenzetting van zou geven. Deze zullen wij in de perstelegrammen wel krijgen, naar mag worden verwacht gezien hetgeen tot nu toe gebruikelijk is geweest.

Daarop vooruitlopend, lijken ons enige kanttekeningen nuttig en zelfs noodzakelijk om zo spoedig mogelijk afwijkenden meningen kans van bekendheid te geven.

De instelling van een raad van advies door de Regering zal ongetwijfeld algemeen worden toegejuicht. Het nut ervan zal wel algemeen worden erkend.

Er rijzen echter al aanstonds vragen: Is er, alvorens tot de vaststelling van het schema der instelling werd overgegaan, overleg gepleegd met de overzeese gebiedsdelen, die daarin vertegenwoordigd zullen zijn en hun stem gelukkig nog kunnen laten horen? De instelling van de raad getuigt van democratische gezindheid en van erkenning der betekenis, die aan de huidige omstandigheden moet worden toegekend voor de onderlinge verhouding der samenstellende delen van Groot-Nederland ¹).

Maar is die democratische gezindheid ook zo ver uitgestrekt, dat er met de samenstellende delen zelf overleg is gepleegd? En indien dit is geschied, in hoeverre is er rekening gehouden met meningen of verlangens van die zijde?

Het belang dezer vragen zal wel niemand ontkennen.

Een andere vraag is: Wordt Nederland zelf in deze raad niet vertegenwoordigd?

Op het eerste gehoor klinkt zij waarschijnlijk velen vreemd. Zij wordt echter gerechtvaardigd door het feit, dat Nederland, ook thans nog het voornaamste en feitelijk leiding gevende der vier delen van Groot-Nederland ¹), niet wordt genoemd in het betreffende bericht aan Z.Exc. den Gouverneur en evenmin in de pers-berichten uit Londen.

Men kan aan het veronderstellen gaan en zeggen: De raad zal bestaan uit ten minste 14 leden, waarvan 5 de Oost zullen vertegenwoordigen, 1 Curaçao en 1 Suriname, dus de overigen, 7 in getal, zullen Nederland wel vertegenwoordigen — misschien met uitsluiting van den voorzitter? — maar meer dan een veronderstelling zou dit niet zijn. Er volgt hieromtrent niets positiefs uit de beschikbare gegevens.

Toch is het van belang, want de overige delen van het Groot-Nederlandse Rijk behoren te weten waartoe zij medewerken, hoe en met wie.

De tragiek van het K.B. ligt wel hierin, dat Nederlands-Indië van waaruit meermalen op een zodanig lichaam is aangedrongen, de instelling ervan niet als vrij gebied meemaakt.

Het plan der samenstelling van de raad leidt niet uitsluitend tot vragen.

Een positieve opmerking, die wij van groot belang achten, betreft de verhoudingscijfers aangaande de vertegenwoordiging.

Oost-Indië zal in de raad vijf leden hebben.

Suriname en Curaçao zullen er elk één hebben.

Naar onze mening zijn Suriname en Curaçao daarmee te karig bedeeld.

Allereerst worde in het oog gehouden, wat op het ogenblik de plaats dezer twee gebiedsdelen is in het raam van het Koninkrijk.

Sinds de uitschakeling van onze Oost als vrij gebiedsdeel is aan Suriname en Curaçao een geheel nieuwe plaats toegevallen, is hun betekenis een grotere geworden dan zij aan hun eigen belangrijkheid tot dan toe ontleenden.

Er kan verschil zijn van opvatting omtrent de omvang van die betekenis, niet omtrent haar karakter, haar wezen.

Als vrije gebiedsdelen verstrekken zij de basis, waarop de Nederlandse Regering haar qualiteit van Regering de facto ontleent en niet uitsluitend een symbool is, zoals andere Regeringen, die een der vereisten voor het verschijnsel Staat en het bijbehorende staatsgezag missen: „een goed bevestigd eigen territoir", zoals Prof. Mr. J. van Kan het uitdrukt.

Is deze beschouwingswijze juist (en wij menen, dat zij juist is!) dan dienen n.o.m. Suriname en Curaçao reeds op grond daarvan door meer dan één afgevaardigde in de raad vertegenwoordigd te zijn, ook zonder dat er naar een soort evenredige vertegenwoordiging wordt gestreefd.

De verhoudingscijfers vergelijkend, komt men onder de indruk, dat bij de toewijzing van plaatsen in de raad aan de overzeese gebiedsdelen nog steeds gedacht is in vóór-oorlogse verhoudingen, althans verhoudingen van vóór 7 Maart, zoals men die te Londen zag. Immers ook bij de samenstelling van het schema voor de rijksconferentie werden Suriname en Curaçao elk tegenover de Oost gesteld als 1 tot 5. De werkelijke cijfers zouden nl. zijn 3 tegenover 15.

Bij de samenstelling van het schema is de Regering blijkbaar uitgegaan van opvattingen, die geen aanpassing hebben ondergaan aan gewijzigde omstandigheden, geen rekening houden met de feitelijke toestand van het heden, naar ons voorkomt.

De huidige belangrijkheid der beide vrije gebiedsdelen lijkt ons niet voldoende tot uitdrukking te komen in de samenstelling.

En dit lijkt ons onjuist.

Dit punt zou nader kunnen worden uitgewerkt, doch ons artikel zou er te lang door worden. Zo nodig kan de uitwerking afzonderlijk geschieden.

Tegen de aanwijzing van één afgevaardigde voor Suriname en Curaçao elk, is er onder meer ook nog een practisch bezwaar.

De afgevaardigden zullen zich, blijkens de beknopte samenvatting van hun werkprogram, met vrijwel alles kunnen inlaten, dat de gezamenlijke belangen van Groot Nederland ¹) betreft, met uitsluiting van zaken „betreffende de strijdkrachten", zoals het persbericht niet erg duidelijk zegt. Wij menen te mogen veronderstellen, dat daarmee bedoeld worden zaken van militaire aard, doch in hoeverre de oorlogvoering zelf daarbuiten staat, kunnen wij niet beoordelen. Onverschillig echter of alles wat militair kan worden geacht, erbuiten staat of niet, de raad zal een zeer omvangrijke taak krijgen. En bij de vervulling daarvan zullen de belangen van Vrij Nederland, d.w.z. van Suriname en Curaçao, voortdurend in het geding moeten zijn.

Elk dezer gebiedsdelen slechts één afgevaardigde toewijzen voor de behartiging dezer omvangwekkende taak, doet de vraag rijzen, of de omvang van de taak wel voldoende voorogen gestaan heeft. Deze twee afgevaardigden zullen elk afzonderlijk als eenzamen te Londen staan, elk tegenover 13 andere, zonder zelfs de steun van ruggespraak met een genoot uit het eigen gebied, iets wat juist onder de huidige omstandigheden van moeilijk te overschatten belang moet worden geacht.

Er wordt naar onze mening onder deze omstandigheden, gezien de moeilijkheid van verbinding met het afvaardigende gebiedsdeel, te veel gevraagd van één man, hoe bekwaam en hoe sterk ook, om eenzaam te Londen zijn verantwoordelijke taak naar behoren te vervullen.

1) Onze dierbare propaganda vindt het woord Groot-Britannië zo mooi, dat er noodzakelijkerwijs ook een Groot-Nederland moet bestaan, evenals wij nu van ons Imperium mogen spreken naast het British Empire. De propaganda is — als zovaak — misplaatst. Groot-Nederland heeft niets te maken met het Rijk der Nederlanden. Groot Nederland omvat alle Nederlands sprekenden dus in Nederland, Vlaanderen, Zuid-Afrika. Imperialistische idealen zijn den aanhangers van deze gedachte vreemd. — Red. Amigoe.

Openbare Bekendmaking.

De Algemeen Militair Commandant te Curaçao;

Gelet op artikel 1, eerste lid, aanhef met littera f sub 4, in verband met artikel 3, eerste lid, van het bij Landsverordening van den 13den Mei 1941 (P. B. 1941, No. 50) bekrachtigde Besluit van den 26sten September 1939, houdende eenige bepalingen betreffende bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen (P. B. 1939, No. 97), en de Beschikking van den 20sten December 1941 No. 7185, ter uitvoering van lid 2 van artikel 1 van vorengenoemd Besluit, (P. B. 1941 No. 165), alsmede de Openbare Bekendmaking van den 11den Juli 1940, en van den 16den December 1941, zoals gewijzigd bij Openbare Bekendmaking van den 10den Maart 1942;

MAAKT BEKEND:

dat vanaf 1 Mei 1942 de navolgende algemeene gedragsregels gelden;

Gedurende den tijd dat op de eilanden Curaçao en Aruba de toestand der verlichting, in de desbetreffende Openbare Bekendmakingen aangeduid met de letters C. of D. van kracht is, wordt, op de gemelde eilanden gelegen openbare wegen, de maximum-snelheid als volgt gewijzigd:

a. Op de openbare wegen, waar, ingevolge de desbetreffende wettelijke regelingen, een maximum-snelheid is voorgeschreven of toegestaan van ten hoogste 30 K. M. per uur, wordt deze teruggebracht op 20 K. M. per uur, evenwel met dien verstande, dat, zoo de voorgeschreven maximum-snelheid 20 K.M. per uur, of minder, bedraagt, deze ongewijzigd blijft;

b. Op de openbare wegen, waar, ingevolge de desbetreffende wettelijke regelingen, een maximum-snelheid is voorgeschreven of toegestaan, hooger dan 30 K. M. per uur wordt deze teruggebracht op 30 K. M. per uur.

Overtreding der voorgaande bepalingen kan — overeenkomstig artikel 7 van hooger genoemde Besluit — worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

Willemstad, 27 April 1942.

De Algemeen Militair Commandant

De Kapitein ter Zee,

C. J. BARON VAN ASBECK.

1397

Buitenland.

HEVIGE RUSSISCHE AANVALLEN IN HET HOGE NOORDEN.

Noland Norgaard seint uit Londen: Bijna 2000 Finse soldaten zouden de vorige week zijn gedood bij een Russisch offensief in Lapland, terwijl het Rode leger voortrukte in een lentepmars, welke veel geleek op die van 2 jaren geleden en eindigde in de nederlaag van Finland.

Berichten, die hier beschikbaar zijn, delen mede, dat in het verre Noorden, waar de dooi nog niet is ingetreden, de Sovjets voordeel trokken uit de harde grond om gevoelige slagen toe te brengen aan de Finnen, terwijl Hitlers vastgelopen legers in het slik en de modder van Leningrad tot de Krim vorstelden.

Aan het Finse front, waar de gevechtslinie een goed eind getrokken is binnen de Finse grens van 1939, tonen de Sovjet-troepen aan, dat het initiatief nog bij hen berust. Berichten van Leningrad zeiden, dat de defensie tegen de aanvallende asvliegtuigen successen boekte. Naar vermeld wordt zouden sommige bemanningen van bommenwerpers gemengd zijn en bestaan uit Duits en Fins personeel.

De nazies gebruiken klaarblijkelijk alle beschikbare vliegtuigen aan het Russisch front in een poging den Russen zoveel mogelijk schade te berokkenen, terwijl het offensief van de as wordt voorbereid. De Duitse radio zeide, dat de Luftwaffe troepenconcentraties, wegen, bruggen en artillerie-batterijen beschoot en bombardeerde (Londen, (AP) 27.4).

OPERATIES ROND ORDZHONIKIDZEGRAD.

Een bericht van het Sovjet-front deelt mede, dat guerilla-krijgers op de Duitsers inslaan in en rond Ordzhonikidzegrad, een belangrijke industriestad aan de rivier Desna op 10 mijl ten Noord-Oosten van Bryansk. Aan het Bryanskfront ten Zuid-Westen van Moskou onderhoudt het Rode leger de druk. Het bericht zeide, dat het volk van Ordzhonikidzegrad weet, dat „het uur der vergelding nabij is".

Het bericht deelde mede, dat slechts 54 verdiepingsgebouwen nog overeind staan van de oorspronkelijke 87 van Ordzhonikidzegrad. De stad, die eens een centrum was van machine-werktuigen, rollend materiaal en landbouwwerktuigen met 100.00 inwoners, ligt thans in puin. De guerilla's in het gebied schatten, dat zij gedurende de laatste 5 maanden 735 Duitsers gedood en 643 gewond hebben. De Duitsers vrezen voor uitbarstingen van de bevolking op de Meidag en zouden gijzelaars nemen in elke straat (Kuibysjev, (AP) 27.4).

FRANSE KRUISERS ARRIVEREN TE MADAGASCAR.

De Columbia Broadcasting System, zeide, dat volgens de radio van Melbourne in Australië 3 Vichy-kruisers uit Dakar zijn gearriveerd te Diego Suarez. Diego Suarez ligt aan het Noordelijke punt van Madagascar. De bron waaraan het station van Melbourne het bericht ontleende was onhoorbaar (San Francisco, (AP) 28.4).

GROOT VIJANDELIJK VOORRAADSCHIP GETORPEDEERD.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit: „Een groot vijandelijk voorraadschip werd getorpedeerd en tot zinken gebracht nabij de kust van Noorwegen door Z.Ms. duikboot „Trident" (Luitenant A. R. Hezlett, Commandant) (Londen, (AP) 28.4).

COMMUNIQUÉ VAN DE BRITSE LUCHTVAART.

Een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart meldde het volgende: „In de afgelopen nacht vielen grote strijdkrachten van het bommenwerpers commando objectieven aan in Keulen en elders in het Rijnland bij helder weer. De objecten waren gemakkelijk te zien en grote branden werden achtergelaten. Een andere sterke strijdmacht viel de Duitse vlootbasis aan in de Trondheim Fjord. Het effect van deze aanval zal misschien voor enige tijd niet bekend zijn.

Dokken te Duinkerken en vliegvelden in het door den vijand bezette gebied werden ook gebombardeerd. Mijnen werden gelegd in vijandelijke wateren. Van al deze operaties worden 17 onzer vliegtuigen vermist."

Vliegtuigen van het Gevechtscommando vielen ook een vijandelijk vliegveld aan in bezet gebied. 1 Gevechtsvliegtuig wordt vermist. Een Hudson van het Kustcommando viel een vijandelijk voorraadschip aan nabij de kust van Denemarken, dat beschadigd werd. Verkenningsvluchten stelden vast, dat bij de aanvallen van de laatste dagen op Rostock de voornaamste loodsen van de Heinkel vliegtuig fabriek voor het in elkaar zetten van de toestellen evenals vele hulpgebouwen beschadigd werden. Branden te Rostock woedden nog tegen het middaguur op Maandag 27 April (Londen, (AP) 28.4).

JAPANNERS MAKEN NOG STEEDS VOORTGANG IN BIRMA

De Japanners schenen op het punt te staan de achterdeur van Birma naar China te sluiten en alle Britse en Chinese defensie-strijdkrachten af te snijden. Krachtige Japanse versterkingen uit Malakka rukken op in Noordelijke en Oostelijke richting door de Sjan-Staten en hebben punten bereikt op slechts 60 mijl van de spoorlijn tussen Mandalay en Lasjio. Zodanig wordt Lasjio bedreigd, dat de belangrijke militaire voorraden reeds worden verwijderd en vele inwoners gevlucht zijn.

De val van Lasjio of van enig punt langs de spoorlijn, welke in Zuidwestelijke richting loopt naar Mandalay, zou het reeds moeilijke vervoer tussen China en Brits Indië nog verder beperken en de verdedigers van Birma bedreigen met een gevaarlijke omsingeling. De laatste berichten van de fronten deelden mede, dat Japanse colonnes, geleid door tanks, langs de weg trekken van Loilem aan de Oostelijke flank en een punt bereikt hebben op 60 mijl of minder van Hsipaw aan de weg tussen Mandalay en Lasjio. Andere klauwen van de indringers strekten zich voor het grijpen van Boven Birma langs de riviervalleien van de Sittang en Irrawaddy, doch het was de Oostelijke flankerende beweging, welke het meest dreigend was. De Japanse strijdkrachten worden gesteund door duizenden opstandige Birmanen (Tsjungking, (AP) 28.4).

VLIEGDEKSCHEPEN.

Varende vliegvelden.

Wij lezen in „Vliegwereld":

Het vliegdekschip speelt een grote rol in de strijd om de Stille Oceaan. De drijvende vliegvelden zijn van groot belang.

Er is geen nieuw wapen, of het behoort tot de veel omstreden onderwerpen van de militaire experts: vóór de oorlog heette het, dat het vliegdekschip geen lang leven beschoren zou zijn omdat het zo trefbaar is en zijn niet verdedigen kan. Hoewel deze mening overheerste, heeft de praktijk bewezen, dat de voorstanders van het vliegdekschip gelijk hadden en dat het drijvende vliegveld, mits goed ingezet, niet alleen een belangrijk wapen kan zijn, maar zelfs in vele operaties een beslissing kan forceren.

Het is onnodig om de verrichtingen van de „Ark Royal" hier nog eens te memoreren om deze stelling te staven: zij zijn genoegzaam bekend. Ten slotte is dit vliegdekschip vernietigd — gelukkig zonder dat belangrijke verliezen aan personeel waren voorgevallen. Hiermede kan men zeggen, dat, ondanks de vrij spoedige afschrijving, militair-economisch bekeken de „Ark Royal" ruimschoots haar geld heeft opgebracht.

De jongste berichten uit de Verenigde Staten en Engeland, waarin gesproken wordt over plannen om bestaande grote passagiersschepen zo snel mogelijk om te werken tot vliegdekschepen, wijzen er op, dat de heersende mening op het ogenblik pro vliegdekschip is en dat de maritieme autoriteiten dringend behoefte hebben aan meer vliegdekschepen.

Met dat al rijst de vraag, of het vliegdekschip voor de toekomst een blijvend verschijnsel bij de oorlogsvloten zal zijn.

Wat is eigenlijk de functie van een vliegdekschip?

Niet anders dan een varend vliegveld.

Wanneer heeft men zo'n varend vliegveld nodig?

Alleen dan als de vliegtuigen niet met de bestaande vliegvelden niet af kunnen en er dientengevolge kunstmatige operatie-bases bij moeten hebben.

In de toekomst zal het vliegbereik van alle typen toestellen sterk toenemen, even sterk als in de jaren die achter ons liggen de topsnelheden zijn toegenomen. Deze tendens is nu reeds duidelijk zichtbaar. Het ogenblik is niet ver meer, dat een evenwicht zal worden bereikt tussen de onveranderlijke grootte van de oceanen en de snel stijgende vliegbereiken. Op dat ogenblik hebben bomvliegtuigen met verkenningsvliegtuigen van tevoren vastgestelde opdrachten geen vliegdekschepen meer nodig voor hun operaties. Zij kunnen net zo goed en goedkoper en veiliger van bases en steunpunten af opereren. De verlengde arm van het drijvende vliegveld is voor hen een risquante en overbodige luxe geworden.

Het vliegdekschip heeft op het ogenblik nog een andere functie. Het voert de vliegtuigen mee, die grote vlooteenheden moeten beschermen. Naarmate het catapult-gevechtsvliegtuig met eenvoudige drijverconstructie verder ontwikkeld wordt, wordt ook voor deze functie het vliegdekschip overbodig en zal de tendens gaan overheersen om ieder oorlogsschip van behoorlijke grootte van zijn eigen catapult-jager-verkenners voor verdediging te voorzien.

Toen in de vorige wereldoorlog door de Duitsers Zeppelins gebruikt werden voor bombardementen van Engelse steden, werd de keuze van de Duitsers niet bepaald door de grote voordelen die zij zagen in de Zeppelin, maar door het eenvoudige feit dat zij niet anders hadden. Het vliegbereik van de bomvliegtuigen zwaarder dan de lucht was niet voldoende voor zulke bombardementen: derhalve werd noodgedwongen het luchtschip te hulp geroepen.

Zodra het vliegtuig voldoende ontwikkeld was, legde het kwetsbare en langzame luchtschip het af en het zal zeer moeilijk vallen om in deze dagen nog iemand te vinden, die militair gesproken nog een goed woord wil doen voor luchtschepen.

Een analoge ontwikkeling zal het vliegdekschip doormaken: het is buitengewoon nuttig en van grote waarde, zolang het vliegtuig het nog niet alleen af kan, maar zodra door de grote vliegbereiken en hoge snelheden oceanen tot nietigheidjes zullen zijn gereduceerd, voeren torpedo- en bomvliegtuigen uit de meest verspreide steunpunten met een groot element van verrassing en met felloze zekerheid hun opdrachten uit, zonder vliegdekschepen.

Eigen jager-verkenners bewaken tezamen met sterke luchtdoelartillerie de kapitale schepen, terwijl een nauw systeem van samenwerking van schepen, bases en steunpunten met behulp van lange afstand-verkenners het rapporteren van een naderenden vijand verzekeren.

Zo zal dan het vliegdekschip na deze oorlog worden, wat de Zeppelin in de vorige oorlog was: een kostbaar wapen, dat een succesrijk, doch kortstondig optreden heeft meegemaakt en door de verbetering van de vliegtuigpraestaties overbodig is geworden.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New York**: Berichten uit Bern aan de „Times" geven te kennen, dat er een zekere reactie in Italië is op de redevoering van Hitler en semi-officieel wordt gezegd, dat de reactie in Rome er een is van ontsteltenis. Men verwachtte een oorlogszuchtige rede gezien de optimistische inlichtingen van den Italiaanse Ambassadeur Alfieri in Berlijn, die thans zal worden teruggeroepen om een uitleg te geven. Regeringskringen zijn uiterst actief. De Koning ontving Mussolini en Ciano voor een langdurig onderhoud. De verwarring nam toe toen bekend werd, dat de Koning vervolgens zijn persoonlijke raadgevers ontbood, waaronder Graaf Acquarone, Adjudant Generaal Asinari, President van de Senaat Graaf Suarde, President van de Militaire Academie Senator Lugi Federzoni. Tenslotte hield de Koning consult met Maarschalk Badoglio, officiëlen vijand van Mussolini, Admiraal Thaon di Revel en Cardinaal Dalla Costa. Na de afzonderlijke besprekingen kwamen alle deelnemers bijeen in de Kroonraad. Mussolini alleen was er niet bij. Ciano en ook Prins Humberto waren tegenwoordig. Sommigen denken aan een Regeringscrisis, waarbij de politiek ogenblikkelijk zal worden veranderd. In tegenstelling met deze tekenen prees de onder toezicht staande pers de rede van Hitler.

— **Londen**: Het Nederlandse agentschap Aneta zegt, dat de Duitse autoriteiten in Nederland aan de Nederlanders verboden hebben in nauw georganiseerde groepen te lopen. Het agentschap is van mening, dat dit een nieuwe maatregel is tegen een mogelijke Geallieerde invasiepoging. Verboden gebieden zijn gevestigd langs de Nederlandse kust.

— **Cairo**: Het communiqué van het Midden-Oosten zegt, dat er gisteren aan beide zijden belangrijke patrouilleactiviteiten plaatshadden. Vijandelijke colonnes in de Zuidelijke sector trokken zich terug na te zijn aangevallen door lichte Britse strijdkrachten.

— **Londen**: De radio van Rome zegt, dat de Praefecten uit alle delen van Italië heden verslag moeten uitbrengen aan Mussolini op het Palazzo Venezia.

BRITSE PARACHUTISTEN.

Onlangs lieten de Britten een aantal parachutisten neer in de nacht boven het bezette gedeelte van Frankrijk. Deze mannen waren gecamoufleerd. Hun gezichten en zelfs hun tanden waren zwart geverfd. Zij vernietigden een radiostation, namen verschillende Nazies gevangen en vochten zich een weg naar de kust, waar Engelse schepen hen opwachtten.

Deze vier mannen zijn gereed om de sprong in de diepte te wagen.

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Tokio**: Het Keizerlijke Hoofdkwartier zegt, dat Japanse marine-strijdkrachten „alle strategische punten" op de Noordelijke helft van Westelijk Nieuw Guinea (het Nederlandse deel) volkomen bezet hebben.

— **Londen**: De Britten gaven toe, dat vele slachtoffers en uitgebreide schade veroorzaakt werden bij een nachtelijke nazie-aanval op Norwich, 100 mijl ten Noord-Oosten van Londen, waar brand- en brisantbommen vielen op straten van kleine huizen.

— **Londen**: Sir Stafford Cripps zeide bij het openen van de debatten in het Lagerhuis over Brits Indië, dat „niets dan goed het resultaat zal zijn" van de voorstellen van het Britse oorlogscabinet voor een Brits Indische zelfregering, welke hij naar New Delhi bracht, doch daar verworpen werden.

— **Londen**: Berichten zeiden, dat Hitler Luitenant Generaal Engelbracht, Commandant van de 163ste Duitse divisie aan het Finse front, van zijn post ontheven heeft uit verbittering tengevolge van de Russische winsten aan dat front.

— **Londen**: Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart deelt mede, dat Hurricanes heden bij daglicht de vliegvelden te Mardyck en Le Touquet bombardeerden en beschoten.

NEDERLAND.

HET ALBERTINUM ONTRUIMD.

Het theologische Collegium Albertinum van de orde der Dominicanen te Nijmegen is door de Duitsers gerequireerd. De studenten moesten het gebouw verlaten (Londen, G.P.D. 28.4).

VAN MOOK VOERT BESPREKINGEN.

Dr. Hubertus J. van Mook heeft reeds de eerste dag van zijn aanwezigheid te Londen langdurige gesprekken gevoerd met de ministers Gerbrandy, Van Kleffens, Fürstner, Kerstens en andere leidende regeringspersonen (Londen, G.P.D. 28.4).

3 ONWILLIGE ZEELIEDEN BERECHT.

De Nederlandse maritieme rechtbank onder voorzitterschap van mr. dr. J. de Moor heeft voor de eerste maal op grond van het nieuwe scheepvaartbesluit de zaak tegen drie zeelieden, die weigerden op een treiler te varen, berecht. Vele getuigen werden gehoord. Mr. J. van den Bergh voerde de verdediging (Londen, G.P.D. 28.4).

MAAND-OVERZICHT SURINAAMSE PERS.

IV.

De ontvluchte Duitsers.

„De West" verneemt, „dat de Nationale Vereniging „Suriname Waakt" van enige ingezetenen een beloning van ƒ 150.— heeft ontvangen om aan de Indianen die onlangs uit het interneringskamp ontvluchte Duitsers bij de bewaking aanbrachten, als beloning voor deze gewaardeerde dienst aan te bieden.

„Den districtcommissaris van Suriname zal worden verzocht deze uitkering te willen bewerkstelligen."

De vroegere pro-Duitse invloeden in Indië.

„De West" van heden drukt onder het opschrift „In het dolhuis" een uitvoerig artikel, dat op 13 December 1939 in „Het Volk" verscheen en waarvan een lezer het blad een knipsel toezond. „De West" merkt hierbij op:

„Het geeft een treurige kijk op de toestanden, die in Indië bestonden in zake toelaten van Nazie-propaganda. De aankomst in Suriname van 160 N.S.B.-ers van Nederlandse nationaliteit, schijnt een bevestiging van dit artikel."

In het aan „Het Volk" ontleende artikel werden uitvoerige biezonderheden gegeven omtrent de invloed, welke aan de N.S.B. in Indië toegestaan werd.

„Een erfstuk van het slappe beleid van Dr. Colijn, die indertijd den uiterst reactionairen half-fascistischen gouverneur-generaal De Jonge maar heeft laten betijen. Zodat wij nu met de gebakken peren zitten."

In het artikel werden voorbeelden gegeven van belangrijke posten, welke bekleed werden door pro-Duitsers en pro-nazies en in een geval zelfs door een ongenaturaliseerden Duitsen Inspecteur van Politie.

Beknopte geschiedenis van Suriname.

Onder de titel van „Van Vroeger Tijden" is een „Beknopte Geschiedenis van Suriname" verschenen, door L. R. Rahan, Hoofd ener districtsschool. Het boekje is voor de scholen bestemd, doch in zijn overzichtelijkheid is het een nuttige handleiding voor wien iets omtrent de ontwikkeling en het gebrek aan ontwikkeling van Suriname weten wil.

Omtrent Suriname en de oorlog wordt niets anders gezegd dan:

„Ook voor ons land bleven de gevolgen van deze oorlog niet uit. Om prijsopdrijving te voorkomen, stelde het Bestuur in 1940 maximumprijzen vast voor rijst en andere voedingsmiddelen. Schaarste aan klinkende munt maakte in hetzelfde jaar 1940 weer uitgifte van zilverbons van ƒ 0.50, ƒ 1.— en ƒ 2.50 nodig. Dit geschiedde tot een bedrag van ½ millioen gulden, dat later nog werd verhoogd tot ten hoogste 1 millioen gulden.

Het Opperbestuur was door de omstandigheden genoodzaakt, het bedrag van onze subsidie te verminderen van 3 tot 1½ millioen gulden. Ons Landsbestuur moest op de uitgaven gaan bezuinigen om met dat bedrag te kunnen rondkomen. Daarnaast werden belastingen verhoogd en nieuwe belastingen ingevoerd.

Deze maatregelen hebben echter ook nog een lichte zijde. Onze inkomsten vertonen nu nl. een stijging, die hoop geeft voor de toekomst. Langzamerhand schijnt de tijd te naderen, dat wij het zonder subsidie van het Moederland zullen kunnen stellen. Hopen wij, dat spoedig de oplossing moge worden gevonden om ons arm land te doen opbloeien tot een gebiedsdeel Nederland waardig."

19 Maart.

Luchtbescherming.

De volgende advertentie is verschenen in de bladen van heden:

ZONDAG 22 — t/m — Zaterdag 28 MAART.

ALARM WEEK.

Let op de signalen.
Handelt volgens de voorschriften!
U kunt het alarm zowel 's morgens als 's avonds verwachten en meer dan eenmaal.

N.B. Bij **avondalarm** wordt natuurlijk tevens **verduisterd.**

Verkeer op straat wordt dan **niet** toegestaan behalve aan militairen, politie, ambulances en Luchtbeschermingsdienst.

Paramaribo, 16 Maart 1942.
De Districts-Commissaris van Paramaribo,
VAN ASSENDERP.

Suriname en Curaçao vergeten.

Naar aanleiding van het feit, dat in „De Varende Hollander" van 15 Februari een lijst van radio-uitzendingen in het Nederlands opgenomen is, waarin de AVROS (Suriname) en de CUROM (Curaçao) niet opgenomen zijn, werd hedenavond in een AVROS-uitzending opgemerkt:

„Noch de AVROS van Paramaribo, noch de CUROM van Curaçao vinden in deze lijst een plaats. Wij betreuren dit en zullen de „Varende Hollander" opmerkzaam maken op het bestaan van deze beide stations op Nederlands Gebied. 275 Jaren geleden ruilden wij Nieuw Amsterdam of New York voor Suriname, maar het zou verwarrend kunnen werken, indien de indruk gevestigd wierd, dat wij thans Suriname voor New York geruild hebben."

Ds. D. A. Hoekstra.

Het jongste nummer van het „Protestantenblad" is voor het overgrote deel gewijd aan Ds. D. A. Hoekstra, predikant bij de Evangelisch Lutherse Gemeente, die op 17 Maart zijn zilveren Ambtsjubileum vierde.

Ds. Hoekstra, wiens vader eveneens predikant van Paramaribo was (en de dichter van het Surinaams volkslied), is een predikant van ongewone welsprekendheid. De laatste jaren heeft hij zijn predikambt te Paramaribo uitgeoefend. Daarvoor had hij in Nederland een veelzijdige werkzaamheid, ook op maatschappelijk gebied, uitgeoefend, in het biezonder te Zierikzee. Van verschillende beroepen, uit Amsterdam, Den Haag en Utrecht, koos hij vervolgens laatstgenoemde stad, waar hij als vrijzinnig Hervormde stond tegenover de heersende Orthodoxe richting.

Twee Amerikaanse soldaten aangehouden.

Twee Amerikaanse soldaten zijn wegens niet na te noemen handelingen met twee verwaarloosde jongens aangehouden.

Voorzieningen voor zeelieden.

„Suriname" bepleit zodanige voorzieningen voor zeelieden, dat:

„In onze vorige editie wezen wij op de gevaren, die zeelieden op de zee bedreigen. Wie wij ook spreken, allen zijn het eens, dat het geen pretje is op zee. De zeeuwen van de zeevarenden worden aan stukken gereten. Het gevoel, dat hen beheerst, kunnen zij niet teruggeven. Geen angst, maar een eigenaardig gevoel. Het typische ervan is, dat elke zeeman, van welke nationaliteit ook, die wij spraken door dit ondragelijke gevoel beheerst wordt.

Is het dan te verwonderen, dat deze mensen, voor zover nog niet gebeurd, er op staan, dat zodanige voorzieningen voor hen worden getroffen, dat wanneer iets hun overkomt zij niet armlastig behoeven te zijn en in geval van het ergste hun nagelaten betrekkingen niet in deze positie komen te verkeren.

Ook vragen zij een betere vergoeding voor deze zware arbeid, daar zoals bij het Gemengd Bedrijf, zij de oorlogspremie niet voldoende achten."

Aan een der eisen, nl. die van verzekeringen, werd door het Gemeng Bedrijf voldaan, zodat een der schepen kon uitvaren, doch er blijven nog andere zg. reddingsmiddelen, radio, die men niet kan terzijde leggen.

„Daarom bevelen wij aan, dat de Overheid zich nu met een en ander inlate. Geen enkele scheepvaartmaatschappij zal in den vervolge zeelieden hier mogen aanwerven zonder dat de waarborgen, dat alle nodige voorzieningen getroffen worden, gegeven zijn aan de Overheid. Kunnen wij in deze tijd, waar er een groeiende behoefte bestaat aan scheepsruimte niet toestaan, dat vertragingen plaats hebben, aan de andere zijde moet het Bestuur zorgen dat het geen aanleiding geeft tot deze stagnatie en dat die onverwijld verwijderd wordt. Onze zaak kan er slechts bij winnen."

Maatregelen tegen duurte in Brits Guyana.

„Suriname" schrijft:

„Door den Gouverneur van Brits Guyana is een ontwerp ter goedkeuring aan het wetgevend lichaam van onze naburen aangeboden. Dit ontwerp beoogt naast de prijszetting die er reeds bestaat de duurte van het leven voor den kleinen man vooral, tegen te gaan.

Suiker wordt met een Engelse cent per 450 gram verlaagd.

Meel wordt met een Engelse cent per 450 gram verlaagd.

Zout vlees wordt met vijf Engelse centen per 450 gram verlaagd.

Spek wordt met vijf Engelse centen per 450 gram verlaagd.

Dit zal een bedrag van $ 680.000 in 1942 vorderen welk bedrag zal worden gekweten uit de hogere opbrengst der middelen en zo dit niet voldoende is uit nieuwe belastingen.

„Mochten de middelen het verder gedogen dan zullen andere artikelen verminderd worden. Voorts uitbreiding van de rijst-culture in alle delen van het land hiervoor geschikt".

Wij en Engeland.

In een radiotoespraak van het hoofd van de Gouvernements Persdienst over de oorlogstoestanden van het zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan en Libye werd hedenavond met biezondere nadruk gewezen op het feit dat Engeland, op zee, in de lucht en te land aan ontelbare fronten vecht of de strijd zijner bondgenoten steunt: Engeland — aldus de spreker — heeft, ook relatief, tot nu toe meer tot de oorlogvoering bijgedragen dan welk land ook. Met biezondere stemverheffing zeide hij: „Diegenen, die thans op Engeland afgeven, verrichten slecht werk. Dat hierop de nadruk gelegd werd, vond zijn oorzaak in een wijdverspreide „kanker campagne" tegen Engeland. Een werkelijk bondgenootschappelijke gezindheid jegens dat land heeft hier nooit geheerst en sedert de slag van Java verloren werd, pogen de velen, die nooit vriendschappelijk jegens de Engelsen gevoeld hebben, hun de schuld in de schoenen te schuiven. Het nieuwsblad „Suriname" schrijft naar aanleiding van de rede van Lord Halifax:

„Wanneer een land in een oorlog nederlagen lijdt, ongeacht of deze vermeden konden worden dan niet, dan is de buitenwereld gauw geneigd niet alleen om critiek te leveren, maar ook om te vergeten wat dat land te voren heeft gedaan.

Met Engeland dat tal van slagen heeft verloren, is dat vooral het geval. Er wordt teveel critiek tegen de Engelsen gehoord en wij willen niet zeggen, dat die critiek veelal op haar plaats is.

Men vergeet echter al te vaak het geen Engeland van het begin van de oorlog af gedaan heeft. Wij denken bv. aan de overwinning, die Engeland in de zomer en herfst van 1940 heeft geboekt, tijdens de grootste en belangrijkste slag van deze oorlog, de slag om Engeland.

Goerings Luftwaffe werd letterlijk uit de lucht geschoten door een handjevol Spitfires. Sedertdien hebben de Duitse bommenwerpers zich bij dag niet meer vertoond boven Engeland. Was deze slag niet gewonnen, vandaag lag Engeland er onder en wat de gevolgen daarvan voor Amerika zouden zijn, is tal van malen door Roosevelt e.a. leiders in de Verenigde Staten aangetoond.

Een niet minder belangrijke slag, die van de Atlantische Oceaan, verloopt succesrijk. Een nederlaag voor Engeland zou eindigen in een catastrofe. Niet te onderschatten is wat de Engelsen in Noord- en Oost Afrika hebben verricht".

20 Maart.

Geïnterneerden van Nederlandse nationaliteit.

Dezer dagen is afgekondigd een maatregel betreffende de huisvesting, de arbeid, de handhaving der tucht, enz. met betrekking tot van elders gezonden personen van Nederlandse nationaliteit, die voor internering in aanmerking komen.

Met het algemeen toezicht is belast de commandant der Troepen. Hij stelt een Reglement vast, waarin regelen omtrent de dagelijkse dienst in de interneringsverblijven en over de orde en tucht niet mogen ontbreken. Met de onmiddellijke leiding der geïnterneerden en het bevel over hun verblijven, wordt belast een door den Gouverneur aan te wijzen ambtenaar of officier, die de titel van beheerder voert.

Hier volgen de voornaamste voorschriften:

„Alle goederen en voorwerpen van persoonlijk gebruik kunnen in het bezit blijven der geïnterneerden.

„Het geld, dat zij bezitten, wordt tegen ontvangstbewijs overgenomen en op hun rekening gezet.

Voedsel en kleding worden verzorgd door den commandant der troepen. Het voedingsrantsoen is gelijk aan dat der Militaire Bewaking. De geïnterneerden zullen zoveel mogelijk zelven de voeding bereiden en alle andere huishoudelijke werkzaamheden verrichten. Ook de herstelling van kleren geschiedt zoveel mogelijk door henzelven.

De beheerder zorgt voor de gelegenheid tot lichaamsoefeningen en genot van de buitenlucht voor de geïnterneerden. Hij zorgt voor de aanleg van sportterreinen door de geïnterneerden en voor zover daartoe gelegenheid bestaat, voor de beoefening van sport.

Lichte ziektegevallen zullen ter plaatse in het ziekenhuis worden behandeld. Ernstige zieken worden overgebracht naar het Hospitaal te Paramaribo.

Voor zoveel mogelijk zal aan de geïnterneerden vrijheid worden gelaten voor het uitoefenen van hun godsdienst. Het dragen van uniformen of onderscheidingen is verboden.

Geïnterneerden, die over eigen middelen beschikken kunnen een zakgeld ontvangen, waarvan het bedrag door den gouverneur wordt bepaald.

Alle schade aan den lande veroorzaakt, door geïnterneerden, kan op hen worden verhaald. Indien geen dader aangewezen kan worden, wordt de vergoeding hoofdelijk omgeslagen.

De geïnterneerden zullen worden gebezigd voor werkzaamheden ook buiten het kamp, waarbij rekening gehouden wordt met hun geschiktheid.

De duur van het dagelijks werk zal gelijk zijn aan de ter plaatse gangbare werktijd. De geïnterneerde ontvangt geen salaris voor zijn werk. De opbrengst der werkzaamheden komt in mindering van de interneringskosten.

„De geïnterneerden mogen eenmaal per maand een brief, of briefkaart verzenden. Zij gebruiken daarbij de Nederlandse taal, tenzij afwijking wordt toegestaan.

De geïnterneerden mogen postpakketten ontvangen, die hun tegen ontvangstbewijs worden ter hand gesteld. In dringende gevallen kan hun worden toegestaan telegrammen te verzenden. Ook ontvangst van boeken kan worden toegestaan, evenals het ontvangen van bezoeken.

Alle verkeer met de buitenwereld staat onder censuur. In elk kamp zullen de geïnterneerden hun vertrouwensmannen kunnen aanwijzen, dien hen vertegenwoordigen tegenover den beheerder.

Geïnterneerden die gerechtelijke straffen hebben ondergaan, zullen na afloop daarvan niets anders behandeld worden dan andere geïnterneerden. Evenals kunnen zij die tuchtrechtelijk gestraft zijn wegens ontvluchting, onderworpen worden aan een biezonder bewakingsrégime.

De tuchtstraffen zijn:

a. onthouding van gunsten, als bezoek aan de cantine, van lectuur, tabak, of zakgeld, of van bezoek;

b. licht arrest voor ten hoogste 21 dagen;

c. streng arrest in een biezondere cel van ten hoogste veertien dagen, zo nodig met vermindering van kost.

De testamenten van geïnterneerden zullen worden opgenomen en opgemaakt volgens de algemeen geldende regelen.

De in het interneringsverblijf overleden geïnterneerden worden op een in de nabijheid op te richten begraafplaats op waardige doch eenvoudige wijze begraven."

Wij en onze bondgenoten.

21 Maart.

Van verschillende zijden wordt er thans, in verschillende vormen voor gewaarschuwd, niet op onze bondgenoten te „kankeren". Deze herhaalde waarschuwing getuigt van een stemming, die niet in ieder opzicht bevredigend was. Ir. J. J. van Wouw besloot heden een beschouwing over de oorlogstoestand, gehouden voor de AVROS als volgt:

„Deze oorlog ontheft ons aan onszelven. Ook als land, ook als geheel volk. Wij staan in de rij der offerenden en doen dat met een bloedend hart. Maar dat mag ons niet, als wij niet luchthartig willen wezen, onrechtvaardig maken tegenover onze bondgenoten; die doen ook niets. Wie de Aspropaganda in Brits-Indië beluistert door de radio, hoort die toon, waarop gespeeld wordt, als een „leidmotief" door alles heen.

Alleen daarom mogen wij niet mee doen. Maar ook niet, omdat er volken offerden zwaarder nog dan wij: Polen, Tsjechoslowakije, Rusland misschien, maar de beide eersten alles. Ook Noorwegen. Wij houden toch nog over en laten wij trots zijn op dat, wat wij over houden en dat tot ieders verbazing ontwikkelen.

„Neen, geen mismoedigheid, al is er verdriet. Daar aan den einder: daar gaat het licht op. Wij moeten geloof houden om de proporties te blijven zien, het geloof, dat bergen verzet. Het geloof, zegt de Bijbel, is een vaste grond der dingen, die men niet ziet, nog niet. De Engelse vertaling zegt het zo kenmerkend: The substance of things hoped for and the evidence of things not seen. Dat is het.

Statenverkiezing.

Bij de herstemming blijken er 1068 stemmen (van de 2214) te zijn uitgebracht. De verdeling was als volgt: C. S. Biswamitre 331, Dr. J. F. E. Einaar 419, C. H. H. Jong-Baw, P. J. M. Payens 434, Mevr. G. Schneiders 411, D. Simons 389. Gekozen zijn dus: Dr. J. Einaar, C. Jong-Baw en P. Payens.

(De Heer Biswamitre een katholieke hindostaner en Mevr. Schneiders waren aftredende leden. Dr. Einaar, die herkozen is, behoort tot de leidende Creoolse intellectuelen. De heer Jong-Baw, een Surinamer, is lid van de Kamer van Koophandel en een man van grote energie en bekwaamheid. De heer Payens is een toonaangevende persoonlijkheid in de niet-ambtelijke wereld en directeur van de Gas Mij).

Billiton en de Billiton Maatschappij.

23 Maart.

Aan het slot van een radio-voordracht over bovengenoemd onderwerp zeide hedenavond de heer J. A. Vermeulen, beheerder van de Billiton Maatschappij in Suriname, het volgende:

„Even voor het uitbreken van de oorlog waren op Billiton werkzaam 226 staf employees 241 Chinese mijnhoofden en beambten 5346 Chinese mijnwerkers, 295 inlandse beambten en 1199 inlandse werklieden. Al deze lieden wonen in huizen van de Mij en behoeven daarvoor geen huur te betalen; zij hebben vrije geneeskundige hulp. Voor de Europese beambten zijn 4 clubhuizen gebouwd, er zijn bioscopen, waarvan de toegang voor een ieder vrij is ook, ook voor arbeiders en hun gezinnen.

Er zijn voetbalvelden, tennisbanen, zweminrichtingen op de vier voornaamste vestigingsplaatsen van het eiland; de geneeskundige dienst bestaat uit 4 doktoren, die de beschikking hebben over 2 hospitalen met operatiezaal, rontgenkamer enz. Ook is er door de Billiton Mij een speciaal fonds gesticht, het zg. „Bevolkingsfonds", hetwelk ten doel had om de bevolking op het eiland, die niet in dienst is van de Mij werkte, medische hulp te verschaffen. Op kosten van dit fonds zijn een groot aantal polikliniekhuisjes over het gehele eiland verspreid.

Het fonds bekostigde een eigen dokter, die op geregelde tijden in deze polikliniek huisjes spreekuur hield voor de bevolking.

De bevolking van Billiton bedraagt, inclusief de beambten en arbeiders van de Mij circa 70.000 zielen. Het merendeel hiervan is niet in dienst der Mij., maar heeft zijn inkomen toch direct uit de activiteit die de Billiton Mij brengt. Men is bv. betrokken bij leveranties aan de uitgebreide mijnwerkerskolonie, of werkzaam als aannemer of transportondernemer.

In de laatste jaren heeft de Billiton Mij zich, behalve met de tinmijnbouw op Billiton, ook bezig gehouden met mijnbouw in andere gebieden.

Zo werd het tinmijnbedrijf ... eiland Singkop overgenomen, er ... een bauxietbedrijf gesticht in de R... archipel. Men verwierf belang... een goud en zilvermijn in Zuid... tam op Java, en verwierf conc... voor een exploitatie van nikkel... in Celebes, een tinbaggerbedrijf in ... een goud- en tinmijn in Centraal A... ka, en voor de ontginning van ba... en goud in Suriname concessies.

Voor het Nederlands Indische G... vernement betekende het bedrijf ... Billiton een voordelige post op de ... groting. Toen de eerste concessie ... 1892 afliep, werd een nieuwe conc... sie weliswaar verleend, doch onde... bezwarende voorwaarden, dat vo... aan ⅝ deel van de winst moest w... uitgekeerd aan het Nederlands In... sche Gouvernement. Het is har... moeten bedenken, dat alles wat ... voorgangers in 90 jaren harde tro... arbeid op Biliton hadden ges... thans in zo'n deplorabele toestand ... keert.

Hoewel het moeilijk is om bij ... vernemen van telkens weer nieuwe ... ieurstellende berichten, zijn optim... te bewaren, is het toch onze plicht ... gereed te houden om straks onze b... krachten te kunnen wijden aan de w... deropbouw, niet alleen van Billiton ... maar van geheel Nederlands Indië ... van Nederland zelf.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Di. 28 A...

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75 A.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398 Beatrixlaan 16.

Sportclub Asiento: Zondag as. 3 Mei wordt er wederom een sportdag georganiseerd voor oud en jong, voor onze actieve leden en voor diegenen, die in geen jaren iets aan sport hebben gedaan. Evenals dit vorig jaar het geval was, zal ook dit jaar weer de hoofdschotel gevormd worden door diverse nummers op het gebied van voetbal, hockey, korfbal, tennis e.d., waarbij het niet geeft of u dit al eens eerder gedaan heeft of niet.

In de morgenuren is er gelegenheid voor onze juniores om deel te nemen aan athletiekwedstrijden, terwijl de middaguren gereserveerd blijven voor de ouderen.

Voetbal: Vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen Trumbles-Kantoor en O.A.-Kantoor op het terrein Asiento om 16.30 uur.